

Hoppet ute för skattekontoret

AMAL. Ansvariga politiker från Åmål och Mora uppvaktade i går finansdepartementet för att få lägga fram sina argument för att Skatteverkets kontor på respektive ort, ska få vara kvar.

Men beskedet blev det väntade. Generaldirektörens beslut rivs inte upp. På fredag ska skattekontoret i Åmål stängas. Kommunallrådet Michael Karlsson (S) var besviken. **SIDAN 4**

NYHETER • SIDAN 3

Kyrka attackerad med brandbomber

NYHETER • SIDAN 3

Åmåls detaljhandel går med vinst

SYNPUNKT • SIDAN 2

”En skalenlig kopia av dansrotundan vid Furuhäll.”

AMAL. Björn Carlén firar 80 med egen utställning

KONST. Åmålskonstnären Björn Carlén fyller 80 år på måndag. Det firar han med att fylla konsthallen i Åmål till brädden med 84 verk – målningar och skulpturer – från hela sin karriär. Det äldsta verket är en oljemålning från 1947 – när Björn Carlén var elva år. Utställningen, med vernissage på lördag, kommer att bli hans sista, säger Björn Carlén.

KULTUR • SIDAN 6

FOTO: ANDREAS DAGSTRÖM

Gasol!
Gasoltillbehör
Vi byter alla
flaskfabrikat!

BDS **DALSLANDS MOTOR AB**

www.dalslandsmotor.se

Åmål Vänersborgsv. 45 · Verkstad 0532-122 75, Butik 122 76

AMALS BRYGGA
BYGGSTART I HÖST
8 LAGENHETER KVAR!

VILL NI VARA MED FRÅM
START? BING OSS FÖR
BOKNING.

Fastighetsbyrå

FASTIGHETSBYRÅ I AMAL / 0532-124 96 / AMAL@FASTIGHETSBYRÅN.SE / FASTIGHETSBYRÅN.SE

Colorex vägg-
och takfärg.
2.7 liter vit

Rollerset
39:-

99:-

FIXER

BÜTIKEN – vi fixer det mesta
Köpcentrum 45, Säftele. Tel. 0533-16150

Vardagar 10-19
Lör 10-15 Sön 11-15

AMÅL. Björn Carlén fyller 80 år – firas i konsthallen

Från barnsligt Borgholm till ödesmättade skallar

På måndag fyller Björn Carlén, en av Dalslands största konstnärer, 80 år. Det firas med ett ovanligt ambitiöst retrospektiv i Åmåls konsthall. Lokalen har fylts till brädden med bilder och skulpturer från 1940-talet fram till i dag.

- Det här blir min sista stora utställning, säger Björn Carlén och slår sig ned vid ett bord i konsthallen.

På väggar och piedestaler har han satt upp 84 verk, minst ett från varje decennium under sin långa karriär. Den äldsta tavlan, en oljemålning från 1947, föreställer Borgholms slottsruin och återfanns långt senare i pannrummet hemma hos konstnärens faster.

- Jag minns inte att jag har gjort tavlan, men förmodligen gav jag bort den som julklapp, säger Björn Carlén på sin karaktäristiska blandning av dalsländska och småländska.

Många föräldrar

Det var i en gammal trälänga från 1800-talet på Norra Strandgatan i Jönköping som Björn Carlén växte upp. Faktum är att en stor del av hans släkt bodde och verkade under samma tak. Medan fadern hade läkarpraktik i en del av huset, drev hans farbröder ett konditori i andra änden.

- Jag hade två mammor och tre pappor, säger Björn Carlén. Eftersom min faster och farbröder bodde så nära inpå blev vi som en enda stor familj.

Föräldrarna var allmänt kulturintresserade och insåg tidigt att sonen hade en konstnärlig talang utöver det vanliga. Därför fick han tillåtelse att handla hur mycket som helst hos den lokala färghandeln på krita.

- Det var inte vanligt att man fick göra så, säger Björn Carlén.

Moget bildspråk

Numera vet han varför föräldrarna resonerade som de gjorde, vilket också framgår av jubileumsutställningen. Under den nämnda Borgholmstavlan hänger några teckningar som visar hur jämna barn brukar rita.

- Jag hade ett vuxet bildspråk redan som elvaåring, säger Björn Carlén.

Skolåren på läroverket i Jönköping var ren pina för

den unge målaren. Allt för många magstrar påminde om huvudkaraktären i filmen "Hets" och drog sig inte för att dunka elevens huvud mot skolbänken. Ändå bestämde sig Björn Carlén för att själv bli bildlärare efter realexamen. Första ansökningen refuserades, men på andra försöket blev han antagen vid Konstfack.

- Det var en riktig konstskola på den tiden, inte en teaterskola som nu, säger Björn Carlén, som under fem år grottade ned sig i allt från klassiska skulpturer till krokiteckning.

- Över huvudet taget ändrades synen på konst efter 1968. Nu är det eleverna som styr på skolorna, men då var det lärarna. Vi fick väldigt mycket baskunskaper som dagens elever ofta inte har någon koll på, säger Carlén.

Olämpligt boende

När han flyttade till Stockholm 1953 fanns det ingenting som hette studentlägenhet. Därför försökte föräldrarna hjälpa till att fixa ett lämpligt boende på distans, men resultatet blev mindre lyckat.

- Först satte de mig på ett hotell, sedan hittade de ett rum i Äppelviken i Bromma. Men där kunde jag inte bo, eftersom huset ägdes av en gammal sjökaptensänka som var väldigt förtjust i småpojkar, säger Björn Carlén, som hann avverka många konstiga boenden under åren vid Konstfack.

Efter studenten 1959 blev han erbjuden jobb som bildlärare i Östersund. Den ansvarige rektorn gav honom bara tio minuters betänketid, men det räckte gott och väl. Björn Carlén ringde direkt tillbaka och tackade ja.

- Mitt första barn var på väg då, så jag behövde pengar, säger han.

Begärde omräkning

Klassrummet i Östersund kryllade av busiga pojkar och ibland kunde det vara svårt att förstå deras jämtmål, men på det hela taget trivdes Björn Carlén ganska bra i staden. Att vistelsen inte blev längre än tre år berodde mest på att antalet tjänstetimmor reducerades drastiskt.

- Vi fick söka oss ut i Sverige, säger Björn Carlén, som helst ville undervisa på gymnasienivå.

En av sex ansökningar (det

fanns inte fler lediga tjänster vid det tillfället) skickades till Åmål. När skolan inte hörde av sig bestämde sig Carlén för att ta reda på vad tystnaden berodde på. Till svar fick han att tjänsten redan var öronmärkt för en annan sökande.

- Det visade sig vara en kurskamrat som jag visste hade sämre studiemeriter. Han hade inte heller varit i Norrland, vilket gav extra poäng på den tiden, säger Björn Carlén, som bad rektorn att räkna om meritpoängen, vilket också gjordes, med önskat resultat.

En anhalt på vägen

1962 gick flyttlasset till Dalsland.

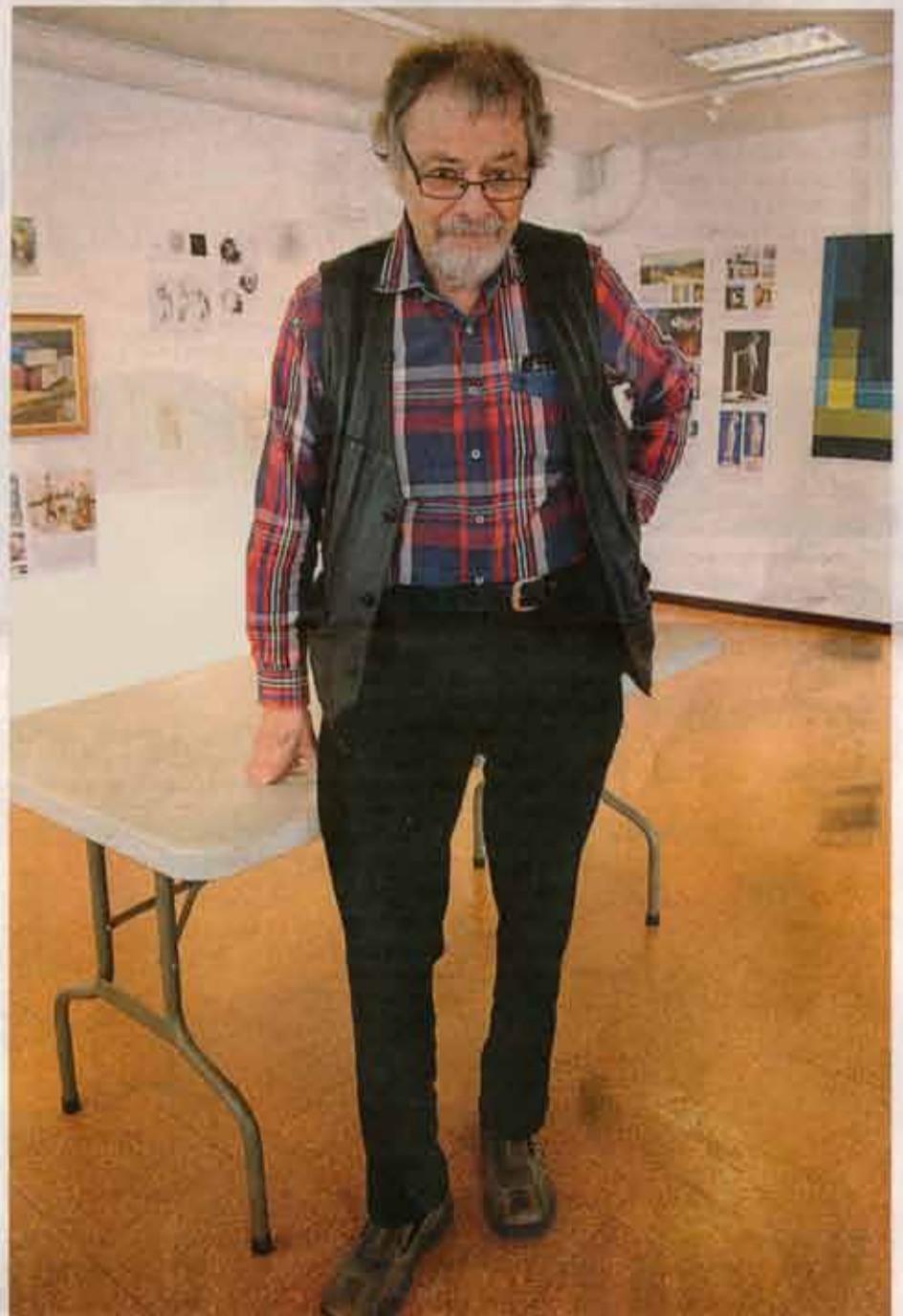
- Jag visste ingenting om Åmål när jag kom hit. Det var bara tänkt att bli en anhalt på vägen, men det visade sig vara ett riktigt konstcentra, säger Björn Carlén.

1968 valdes smålämningen in i Dalslands konstnärsförbund och i samma veva började karriären ta fart på allvar. Det framgick av ett snabbt växande antal separat-, samlings- och grupputställningar. Bland annat har Björn Carlén varit representerad vid sju årgångar av Liljevalchs vårsalong, senast 2013. Totalt har det blivit närmare 400 utställningar genom åren.

- Man måste ha kraft för att orka kombinera heltidsjobb med konstnärskap. Jag har fått jobba till långt in på natten under hela mitt yrkesliv. Det gick bra, men hade kanske gått ännu bättre om jag hade kört buss eller sysslat med någonting annat där man kan vara mer inne i sin egen värld, säger Björn Carlén.

Fyller på måndag

Under några år på 1970-talet tjänade Björn Carlén egentligen tillräckligt mycket pengar på sina verk för att kunna livnära sig som konstnär. Ändå stannade han kvar i läraryrket fram till pensionen 1999. Därefter har han fortsatt att finslipa sitt egenutvecklade dataprogram, med vilket han skapat merparten av sina bilder. På sistone har det blivit många vanitasmotiv, det vill säga konstnärliga påminnelser om att livet inte varar för evig. Dödskallar och blommor används ofta i genren. Det är också det första som besökarna kommer att mötas av vid lördagens ver-

Konstnären Björn Carlén firar 80 år genom att visa ett koncentrat av sin karriär i Åmåls konsthall.

FOTO: ANDREAS DAGSTRÖM

Tavlorna är målade mellan 1947 och 2015.

nissage. Dagen innan hålls en mindre fest för nära och kära, men egentligen är det på måndag som Björn Carlén fyller 80.

Hur ska du fira då?
- Jag ska till tandläkaren.

Andreas Dagström

Vissa bilder har hängts upp på ovanliga platser.